

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Berat Albayrak tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aydın USLUPEHLİVAN

Adana Milletvekili

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2014 yılında “enerji üretim bölgesi” olarak ilan edilen Adana’nın Yumurtalık İlçesi’nde bulunan Sugözü ve Sarmazı köyü arasındaki 13 km’lik sahil şeridine 11 adet kömürlü termik santral yapılması planlanmaktadır. Söz konusu 11 santralden 7’sinin bakanlıkça ÇED raporlarının onandığı bilinmektedir.

Termik santrallerin çalışma ömrü ÇED raporunda 49 yıl olarak belirtilmiştir. Yani 49 yıl boyunca atmosfer etkilenip kirlenecek hava kirliliği yaşanacaktır. Ayrıca kurulan termik santrallerin hepsi deniz kıyısındadır. Bu santraller Rusya, Güney Afrika ve Güney Amerika’dan ithal edilen vasıfsız kömür ile çalıştırılacaktır. Kullanılan bu kömürler çevre kirliliğine neden olacak ve telafisi mümkün olmayan zararlar verecektir. Diğer bir ifadeyle her gün on binlerce ton kömür yakılacak, çıkarılacak olan küller depolanacak ve tonlarca gaz atmosfere salınacaktır. Bunun yanı sıra Termik Santral her gün binlerce ton suyu denizden çekerek kendisini soğutacak ve bu suyu aynı hızla tekrar denize boşaltacaktır. Bu da deniz suyunun ısınmasına ve balık ölümlerinin artmasına sebep olacaktır.

Bu bölge, 2014 yılında sanayi ve enerji bölgesi olarak ilan edilmiş, 1993 yılında 2634 Sayılı “Turizm teşvik Kanunu” ve bu kanunun 8.maddesine dayanılarak çıkartılan “Kamu Taşınmazlarının Turizm Yatırımcılarına Tahsisi Hakkında Yönetmelik” hükümlerine uygun olarak turizm amaçlı yatırım yapmak isteyen yabancı ve yerli girişimcilere açılmıştır.

Aynı zamanda, Adana’daki Yumurtalık ve İskenderun Körfezi turizm yapılmayan tek sahil özelliğine sahip olup, 2005 yılında devlet tarafından turizm bölgesi olarak ilan edilmiştir. Türkiye’nin de imzasının bulunduğu Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmesi (RAMSAR) gereğince koruma altına alınan Akyatan ve Ağyapan lagünleri, kömürlü termik santrallerine kuş uçuşu 9 kilometre mesafede bulunmaktadır.

2004 yılında faaliyete geçen İSKEN Sugözü termik santralinden sonra köy sakinleri bölgede kanser ölümlerinin arttığını, zeytin üretiminin düştüğünü ve balık tutmak için uzaklara açılmak zorunda kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Adana için kömür santrali tehlikesi Yumurtalık’la da sınırlı kalmamaktadır. Tufanbeyli İlçesi’nde Sabancı Holding’e bağlı Enerji-Sa şirketi tarafından bir kömür santrali kurulmuştur. Yine Koç Holding aynı bölgeye kömür santrali kurmak için harekete geçmiştir. Bu santrallerde Tufanbeyli’de bulunduğu yıllardır bilinen, ticari değeri olmayan, yüzeye çok yakın kömürü kullanacağı bilinmektedir. Karbon oranı düşük bu kömürlerin yıllar boyunca yakılmasının sonuçları acı olacaktır.

Kahramanmaraş'ta 23 yıl önce kurulan Afşin Elbistan Termik Santrali, bölgede kanser vakalarında ciddi bir artışa sebep olmuştur. Özellikle Yazıbelen, Alemdar, Kuşkayası, Çamdüzü ve Karagöz köylerinde cilt kanseri ve diğer kanser türlerine bağlı ölümlerdeki artış ile bölge halkının solunum yolu hastalıklarındaki artan şikayetleri, Adana bölgesini de bekleyen felaketin bir habercisidir.

Bu bağlamda;

- 1- Adana'nın Yumurtalık İlçesi'nde bulunan Sugözü ve Sarmazı köyleri arasındaki 13 kilometrelik sahil şeridinde yapılması planlanan 11 kömürlü termik santralden 7'sine ÇED raporu verilirken hangi kriterler gözönünde bulundurulmuştur. Bu süreçte bölge halkının ve STK'ların görüşleri dikkate alınmış mıdır?
- 2- Rüzgar ve güneş gibi daha temiz enerji kaynakları varken, neden kömür gibi hem denizi hem havayı hem de doğayı kirleten bir enerji türü tercih edilmektedir?
- 3- Termik santraller, her gün binlerce ton su denizden çekilerek soğutulacak ve aynı su denize boşaltılacaktır. Bu da deniz suyunun ısınmasına ve balıkların ölmesine neden olacaktır. O köylerde ve bölgede geçimini balıkçılıktan sağlayan vatandaşlarımızın bu mağduriyeti nasıl giderilecektir?
- 4- Bölgeye yapımı planlanan santraller, Akyatan ve Ağyatan lagünlerini de tehdit etmektedir. Bu durum, ülkemizce de imzalanan Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmesi (RAMSAR) hükümleriyle örtüşmekte midir?
- 5- İskenderun Körfezi balık üreme noktalarının en büyüğü olup, İSKEN ile balık çeşidinde ciddi bir azalma yaşandığı bölge halkı tarafından dile getirilmektedir. Tüm bu olumsuzluklara rağmen özellikle Yumurtalık bölgesinin tercih edilmesinin sebebi nedir?
- 6- Söz konusu santrallerin ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla yapıldığı anlaşılmaktadır. Afşin-Elbistan termik santralinden sonra bölgede kanser vakalarının arttığı gerçeği ortada iken bölgedeki insanların sağlığı hiç mi önemli değildir? Bu santrallerin yapılmasından neden vazgeçilmemektedir?
- 7- Enerji üretim bölgeleri ilan edilen yerler varken, neden ısrarla kıyıda termik santral yapılıp güzelim doğa tahrip edilmekte, insanlara, çevreye, su kaynaklarına ve denize zarar verilecek yerler tercih edilmektedir?
- 8- Bütün bu sonuçlar ortada iken ve bölge turizm bölgesi ilan edilmişken, turizme bu kadar elverişli alana neden turizm amaçlı projeler geliştirilmek yerine ısrarla termik santral kurulması istenmektedir? Ülkemizin güzide sahil şeridinde yapılması planlanan kömürlü termik santral projesinden vazgeçilmesi mümkün olabilecek midir?